

A Fővárosi Ítéltábla dr. Horváth Béla ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (u.o.) II. rendű felpereseknek - a jogtanácsos által képviselt alperes neve alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. november 3. napján kelt 5.P.27.345/2010/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek együttesen 50.000 (Ötvenezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 210.000 (Kettőszáztízezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I. rendű felperes, aki 1979. augusztus 1-jétől ápolónőként a ... Kórház alkalmazásában áll, az 1984. évi szülésekor - vérszegénysége miatt - több alkalommal cseppinfúzióban vörösvértest masszát kapott. HCV fertőzöttségére a kötelező hepatitis B védőoltás beadása után, 2003 szeptemberében derült fény, ekkor panaszai még nem voltak. Az I. rendű felperesnél alkalmazott antivirális terápia mellékhatásaként autoimmun pajzsmirigy-gyulladás jelentkezett, ezért kezelőorvosa a terápiát félbeszakította. Az I. rendű felperes jelenleg is krónikus HCV fertőzött, panaszai fáradékonyságban, gyengeség érzetben, puffadásban, csontfájdalmakban nyilvánulnak meg. A fertőzés diagnosztizálásától kezdve az I. rendű felperes orvosi javallatra speciális diétát folytat, ami könnyű vegyes étrendet jelent, rendszeresen gyógyszereket, gyógykészítményeket szed. A ... a 2004. július 13-án kelt határozatában azt állapította meg, hogy az I. rendű felperesnél diagnosztizált hepatitis C betegség foglalkozási megbetegedésnek minősül, amely

az I. rendű felperes foglalkozásának különös veszélye folytán keletkezett. Az I. rendű felperes a ... i Munkaügyi Bíróságon 2005. február 10-én keresetet terjesztett elő, amelyben munkáltatóját vagyoni és nem vagyoni kárainak kompenzálására, kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. A munkaügyi perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye kiegészítésében - melyet az I. rendű felperes jogi képviselője 2006. október 19-én vett kézhez - az I. rendű felperes HCV fertőzöttségének legvalószínűbb okaként a vérkészítménnyel történő fertőződést, vagyis az 1984-es szülés során kapott vértranszfúziót jelölte meg. Az I. rendű felperes 1990-ben született lánya, a II. rendű felperes HCV fertőzöttségét 2004 januárjában mutatták ki, jelenleg krónikus HCV fertőzött. Az I. és a II. rendű felperések hepatitis C vírusának genotípusa megegyezik. A II. rendű felperesnél iskolába járása óta állnak fent a fáradékonyságban, gyengeségben, puffadásban, rossz közérzetben megnyilvánuló panaszok. Fertőzöttsége folytán májkímélő diétát kell tartania, mely a nyersanyagok gondos kiválasztását igényli. Az I. rendű felperes a II. rendű felperesnél - korára tekintettel - nem engedte elvégezni a májbiopsziát, így nem állapítható meg, hogy a II. rendű felperesnél a vírusfertőzés okozott-e májgyulladást, ezért a II. rendű felperes antivirális és gyógyszeres kezelésben csak a peres eljárás idején részesült.

Az I-II. rendű felperések a 2007. február 21-én benyújtott keresetükben személyenként 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek a keresetlevél benyújtásától számított törvényes mértékű késedelmi kamata, továbbá a keresetlevél benyújtásának időpontjától személyenként havi 30.000 forint járadék és annak középarányos időponttól számított késedelmi kamata megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Álláspontjuk szerint az I. rendű felperes az 1984-ben kapott vérkészítménytől fertőződött, egészségkárosodása miatt az alperest az egészségügyről szóló - a káresemény idején hatályos - 1972. évi II. törvény (Eütv.) 58. § (3) bekezdése alapján kártalanítási kötelezettség terheli. Előadták: arról a körülményről, miszerint az I. rendű felperes HCV fertőzésének legvalószínűbb oka az 1984-es vértranszfúzió, az I. rendű felperes csak a munkaügyi perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői véleményekből értesült, ezért követelése nem évült el. Az I. rendű felperes a nem vagyoni kárigényét arra alapította, hogy fertőzöttsége következtében életminősége leromlott, társadalmi kapcsolatai meglazultak. A járadék megfizetését a rendszeresen szedett gyógyszerek és diétás élelmiszerek költségeire kérte. Hivatkozásuk szerint a II. rendű felperes a születése során az I. rendű felperestől fertőződött meg; HCV pozitivitása ellenére - életkora miatt - sokáig nem részesülhetett interferon kezelésben. A II. rendű felperes nem vagyoni kárigényét azzal indokolta, hogy betegsége következtében élete jelentősen elnehezült, gyógyulása nem várható, a járadék megfizetését a diétás élelmiszerek költségeire kérte.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az I-II. rendű felperések nem bizonyították, hogy az 1984-es vértranszfúzió okozta az egészségkárosodásukat. Azzal is érvelt, hogy amennyiben az I. rendű felperes bizonyította volna az 1984-ben kapott vértranszfúziótól való fertőződöttséget, úgy követelése elévült, ugyanis az I. rendű felperes a HCV pozitivitásáról és annak

következményeiről legkésőbb az interferon terápia megkezdésekor - 2004 februárjában - tudomást szerzett, és követelését a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján a tudomásszerzéstől számított egy évig érvényesíthette volna. Hivatkozása szerint elévülési kifogása a II. rendű felperes esetében is irányadó. Utalt arra is, hogy az Eütv. 58. § (3) bekezdése értelmében az állam kártalanítási kötelezettsége kizárólag a vérkészítménytől való közvetlen fertőződés esetén áll fenn, a II. rendű felperes fertőződésének oka az I-II. rendű felperesek előadása szerint is a születés során való fertőződése, ezért az Eütv. rendelkezésének alkalmazására nincs lehetőség.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. rendű felperesek részére személyenként 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítést és ennek 2007. február 21-étől a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, továbbá 2007. március 1-jétől az I. rendű felperes részére havi 22.600 forint járadékot, melyből 2010. február 28-áig lejárt 813.600 forint és ennek 2009. január 1-jétől járó törvényes mértékű késedelmi kamata, a II. rendű felperes részére 2007. március 1-jétől havi 10.000 forint járadékot, melyből 2010. február 28-áig lejárt 360.000 forint és ennek 2009. január 1-jétől számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint az I-II. rendű felperesek részére egyetemlegesen 450.000 forint plusz áfa perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítélet járadék fizetésére vonatkozó rendelkezését előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Rendelkezése szerint a le nem rótt 570.000 forint kereseti illetéket, és az előlegezett orvos szakértői költséget az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla a 7.Pf.20.865/2010/4. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének a járadékfizetésre kötelező rendelkezését helybenhagyta, míg a nem vagyoni kártérítésre vonatkozó rendelkezését - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az I-II. rendű felperesek nem vagyoni kártérítési igénye tekintetében megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság meghallgatta a II. rendű felperest, valamint ... tanút, és ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű felperesek részére személyenként 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, és ennek 2007. február 21-étől a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint az I-II. rendű felperesek részére egyetemlegesen 500.000 forint plusz áfa összegű perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezése szerint a le nem rótt 570.000 forint kereseti illetéket, és az előlegezett szakértői költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az I-II. rendű felperesek részére eltérő életkoruk, ellenére azért ítélt meg azonos mértékű nem vagyoni kártérítést, mert a hátrányok, bár más formában, de azonos súllyal nehezednek rájuk. A nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározásánál értékelte, hogy az I. rendű felperes fiatalasszonyként szerzett tudomást fertőződése tényéről, amely megváltoztatta

mind saját, mind családja életét; munkavállalási és életlehetőségei beszűkültek. Kiemelte, hogy az I. rendű felperes jelenleg - a csak kivételesen engedélyezett - harmadik interferon kezelést éli át, amennyiben ezt követően újabb aktivizálódási periódus következik be, nem tudható milyen segítséget vehet majd igénybe az I. rendű felperes. Értékelte azt a körülményt is, hogy az I. rendű felperest édesanyaként aggasztja lánya, a II. rendű felperes sorsa. Az elsőfokú bíróság mérlegelte, hogy a II. rendű felperes 21 éves, fiatal nő, akinek az élete elején a rá váró feladatokba gyógyíthatatlan betegségének a tudatában kell belevágnia. A II. rendű felperes nem élheti a hozzá hasonló korú fiatalok szokásos életvitelét, fáradékonyabb, nehezebben koncentrálni, hordozza annak terhét, hogy esetleges gyermekvállalásnál a betegségének negatív következményei lehetnek. Kiemelte: annak ténye, hogy a II. rendű felperes jelenleg tünetmentes, nem biztosíték arra, hogy élete végéig az is marad.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával az I. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés összegét 3.000.000 forintra, a II. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítést 1.500.000 forintra kérte mérsékelni. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által mérlegelés útján megállapított marasztalási összeg eltúlzott, nem áll arányban a felpereseket, különösen a II. rendű felperest ért hátrányokkal. A felperesek életkoruk, egészségi állapotuk jelentős eltéréséből adódóan különböző jellegű és mértékű nem vagyoni hátrányokat szenvedtek el, ennek ellenére az elsőfokú bíróság mindkét felperesnek azonos összegű nem vagyoni kártérítést ítélt meg. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az I. rendű felperes interferon kezelése még folyamatban van, így egészségi állapotáról biztosat még átmeneti jelleggel sem lehet állítani, ugyanis nem zárható ki annak lehetősége, hogy a harmadik interferon kezelés sikeres lesz. Rámutatott: a II. rendű felperes interferon kezelésének következtében a PCR vizsgálat eredménye negatív lett, így az, hogy a II. rendű felperesnek egy gyógyíthatatlan betegség tudatában kell leélni az életét, ellentétes a szakorvosi irodalmi adatokkal, másrészt feltételezés, ugyanis nem tudni, hogy a II. rendű felperes esetében újra aktivizálódik-e a vírus. Kiemelte: a II. rendű felperes az elsőfokú bíróság ítéletének hozatala időpontjában orvosilag gyógyultnak volt tekintendő, ezért a javára megítélt nem vagyoni kártérítés mértéke jelentősen eltúlzott. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott magas összegű nem vagyoni kártérítés csak súlyos májkárosodás esetén jellemző marasztalási összeg, amely állapot a felperesek esetében nem lépett fel.

Az I-II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontjuk szerint az I-II. rendű felperesek aktuális egészségi állapota önmagában nem meghatározó a nem vagyoni kártérítés összegének megállapítása során, ugyanis az az életminőség romlás értékelendő, amit az I-II. rendű felperesek esetében a HCV fertőzés okozott. Hangsúlyozták, hogy az I. rendű felperesnek többszöri sikertelen interferon terápia után - ugyanis az I. rendű felperes azon betegcsoportba tartozik, akiknél genetikai okokból az interferon kezelés hatástalan - élete végéig ennek a fertőzésnek a tényével, következményeivel kell együtt élnie. A II. rendű felperes esetében értékelendő, hogy

fertőzésével már gyermekkorában szembesült, amely mind a párválasztásban, mind a pályaválasztásban befolyásolja, élete formálásában döntési szabadságát lényegesen korlátozza. Állításuk szerint a nem vagyoni kártérítés összecszerűségének megítélése kapcsán alkalmazott bírói mérlegelés törvényes és okszerű volt.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a Fővárosi Ítélőtábla az arra alapított, a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések mindenben helytálló alkalmazásával meghozott ítéleti döntésével is egyetértett. Kifejezetten a fellebbezésben foglaltakra tekintettel emeli ki a Fővárosi Ítélőtábla a következőket:

Az alperes a jogerős részítéletben foglaltak értelmében a károsodás bekövetkeztekor hatályos Eütv. 58. § (3) bekezdése alkalmazásával köteles az I-II. rendű felperesek kártalanítására. Az Eütv. 22. § (2) bekezdése értelmében a kártalanítás módjára és mértékére a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A Ptk. 355. § (1) bekezdése alapján követelhetik az I-II. rendű felperesek a nem vagyoni hátrány ellensúlyozásához szükséges nem vagyoni kárpótlást, valamint a vagyonában beállott kára megtérítését.

Az I-II. rendű felperesek az alperes hivatkozásával szemben - a tudomány mai állása szerint - gyógyíthatatlan betegségben szenvednek, ebben a tudatban kell leélniük hátralévő életüket. Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte az I. rendű felperes esetében, hogy betegsége súlyosabb formában jelentkezett, az első kettő interferon kezelés hatástalan maradt, a harmadik még nem zárult le, így a vírusaktivizálódás lehetőségének valószínűsége nem prognosztizálható, azonban élete végéig rendszeresen kell járnia a kontrollvizsgálatokra. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az I. rendű felperest a gyógyíthatatlan betegség tudata és a folyamatban lévő gyógykezelés fizikailag és pszichikailag is súlyosan megviselte, emellett fokozottan aggódik lánya, a II. rendű alperes sorsa iránt, legkisebb lányát pedig magától, az esetleges megfertőződés lehetőségétől is félti, betegsége miatt bizonyos távolságtartás alakult ki közöttük.

A II. rendű felperes esetében az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte, hogy fiatal, családalapítás előtt álló nőként a II. rendű felperes fél a gyermekvállalástól, párkapcsolataiban bizonytalanság jellemzi, miután mások által is veszélyesnek tartott, fertőző betegségben szenved, életlehetőségei számottevően beszűkültek, betegségének ténye pályaválasztási lehetőségeit is hátrányosan befolyásolta.

Az I-II. rendű felperesek által elszenvedett sérelem kárpótlásához szükséges nem vagyoni kártérítést ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság. Az alperes által a nem vagyoni kártérítés kapcsán a fellebbezésben hivatkozott indokok és érvek nem szolgáltak kellő alappal az elsőfokú bíróság helyes, logikus és ellentmondásoktól mentes - mérlegelésen alapuló - döntése megváltoztatására. Az

adott esetben nem volt akadálya annak, hogy a bíróság az eltérő jellegű, de közel azonos súlyú nem vagyoni sérelmeket azonos összegű vagyoni kártérítés meghatározásával kompenzálja.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - utalva helyes indokaira - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes a sikertelen fellebbezése következményeként köteles a Pp. 239. §-a folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I-II. rendű felperesek részére jogi képviseletük ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. §-a értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére, míg az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket az alperes illetékmentessége [Itv. 5. § (1) bekezdés a) pont] folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2012. június 15.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s.k.
előadó bíró

Dr. Varga Edit s.k.
bíró